

FREMTIDSHISTORIE

Verdenshavene

Det begyndte så småt i den sidste del af tyverne, tog til og fra 2030 var flytning af jord et globalt projekt. Stort set alle lande bidrog og FN fik en opblomstring som den store koordinator af det, der blev set som et kapløb med tiden. Jordflytning blev et meget anvendt ord og de frivillige, der deltog overalt fra, nød respekt fra den ganske verden.

Det hele byggede på en ret simpel forestilling om, hvordan en del af de uheldige bivirkninger af opvarmningen af jorden kunne undgås eller i hvert fald begrænses. Tanken om, at smeltevandet, som fik havene til at stige, måske kunne ledes et sted hen, blev allerede bragt på bane i 2020 af en lægmand fra Amager, men det tog noget tid, før ideen greb om sig. Lægmanden fra Amager havde ellers i en udgivelse det år peget på, hvor vandet med fordel kunne ledes hen, og han forklarede også, at det ville kræve en kæmpeindsats, hvis det rigtigt skulle batte og andet end de mest oplagte, men mindre tiltag, skulle gennemføres.

Tanken var, at nye havområder kunne neutralisere højere vandstand, at hvis vandet kunne løbe ud i et nyt hav, ville det gamle ikke blive fyldt op. Og at områder på landjorden, ufrugtbare ørkenner, med stor fordel kunne omdannes, så de blev til hav. Ikke alene ville vandet have et sted at løbe hen, men omdannelsen kunne skabe gunstige regnmønstre, så omkringliggende fastland, der ellers var gold jord, pludselig kunne blive fuldfede agre. Lægmanden fra Amager havde nævnt enkelte lavthængende frugter. En kanal fra Det Røde Hav til Danakil kunne skabe et lille indhav i et område nord for Afrikas Horn og på den anden side, hvor Marokko går over i Vestsahara, var der i hvert fald lavningen ved Tah at fylde op. Det ville kræve en overskuelig arbejdsindsats at føre vand ind i disse områder under havniveau.

Som lægmanden fra Amager også påpegede, så var det begrænset, hvad der var af den slags områder på kloden og effekten af at inddrage dem ville være beskedene. Det, der virkelig kunne batte, ville være at fylde en del af det indre Australien op med hav og allerhelst oversvømme i større stil i Sahara. Et indhav midt i ørkenen ville give regn i områder omkring, og der kunne opstilles scenarier for, hvor den nye nedbør ville falde. Lægmanden fra Amager skrev, at desto dybere de nye have blev, jo kraftigere ville effekten være, og han anbefalede, at man begyndte at grave hurtigst muligt. Lægmanden fra Amager skrev også, at han var for afkræftet til selv at grave.

Som nævnt tog det nogle år for ideen om jordflytning at modnes. I 2022 og 2023 var der sporadisk aktivitet på sociale medier, men det var først sidst i 2024, at der blev taget konkret initiativ. Med hjælp fra private sponsorer og med en FN-resolution i ryggen lykkedes det, trods modstand fra lokale og lunkne regeringer i området, i vinteren 2025-26 at komme i gang med at bygge en kanal til Danakil. At det lykkedes at komme i gang med projektet og at få det afsluttet vinteren efter, skyldtes utvivlsomt, at der i de sidste år var sket stadig mere klimatisk og vandstanden i havene steg mærkbart.

I løbet af de næste år var der flere små projekter og en fortsat interesse i de ideer, som lægmanden fra Amager havde skitseret. I de stadig begrænsede cirkler, hvor man var helt opslugt af tanken om at deponere havvand i ørkenen, drømte man om tiltag i den helt store skala. Det mest oplagte, som lægmanden fra Amager også havde peget på, drejede sig om et område godt inde i Sahara, der ikke lå så langt over havniveau endda.

Interessen for lægmanden fra Amager selv voksede også, men det var ikke muligt at finde frem til ham længere, for han var forsvundet sporløst omkring Mekongfloden i vinteren

2023-24. Ingen vidste, om han var i live endnu, og hvor han i givet fald holdt til. Sidste sikre observation af lægmanden fra Amager var gjort i Beung Kan, en provins allerøverst i Nordøstthailand, i januar 2024.

Mod slutningen af tyverne begyndte det imidlertid at stå klart, at Danakil-projektet var en succes. Verdenshavene steg fortsat, men i det område, der mest hørte til Etiopien og havde været goldt, var der nu begyndt at blive frugtbart omkring det nye hav, hvor der nu kom regn jævnlige. Etiopien og også Eritrea havde nok mistet noget landjord, men det økonomiske opsving var mærkbart og især i et af de nærliggende lande gjorde det indtryk.

Det var i Egypten, hvor Quattara-lavningen ligger. Det er en både arealmæssigt omfattende og ganske dyb sænkning, der ligger lige på grænsen til Sahara, og i efteråret 2029 søsatte regeringen en plan om at grave en kanal fra Middelhavet dertil. Der blev søgt støtte fra FN og i det hele taget internationalt, og Egypten inviterede frivillige til at udvide lavningen ind i Sahara, så det nye hav kunne blive så stort som muligt. Responsen var overvældende, der blev doneret gravemaskiner og aktivister strømmede til. Allerede i vinteren 2030-31 strømmede vand fra Middelhavet via en kanal øst for Alexandria ind i ørkenen og fyldte et udvidet Quattara. Denne gang var effekten faktisk målelig i verdenshavene.

Globalt blev klimaforandringer og stigende vandstand set som den allerstørste udfordring i tiden, og Quattara betød meget. Troen på, at det var muligt at gøre store ting til gavn gennem fælles, international indsats voksede, og på alle niveauer blev der talt mulige næste skridt. Der blev i FN-regi forhandlet med Mauritanien og Mali, og i begyndelsen af 2032 var man nået til enighed om at iværksætte et uset ambitiøst projekt i Sahara. Et lavtliggende område nogenlunde på størrelse med Tunesien skulle graves ud til det dybest mulige under havniveau og via en kanal forbindes med Atlanterhavet.

I samme periode blev der gjort nye forsøg på at opspore lægmanden fra Amager. Som op-havsmand til indsatsen for at afbøde virkningen af global opvarmning ville det være et scoop, hvis han blev fundet i live, og et lidt mindre scoop at dokumentere, at han var død, så hver en sten blev vendt af topjournalister fra globale medier og af amatører fra forskellige lande, der havde hørt om lægmanden fra Amager og lige ville give det et skud. Lægmanden fra Amager var og blev imidlertid forsvundet. Som sunket i jorden, intet lig eller bare en knogle. I princippet kunne han sagtens være i live, for lægmanden fra Amager var kun 59 år gammel, da han sidst blev set i januar 2024.

Arbejdet med at organisere skabelsen af et nyt hav inde i Sahara var i sig selv en enorm udfordring, men det blev prioriteret, og der blev ret hurtigt etableret faciliteter, der var nødvendige for at udgravning inde midt i ørkenen kunne gå i gang. En foreløbig plan for, hvor sand og slagge og andet opgravet materiale skulle anbringes, blev vedtaget og infrastruktur blev udbygget efter den plan. I efteråret 2033, da den allerværste sommervarme i Sahara var ovre, gik gravearbejdet i gang og der strømmede frivillige til i helt overvældende omfang.

Selvom der omkring Danakil og tilsyneladende også omkring Quattara var sket klare forbedringer i områderne fyldt op med hav, var der ingen tvivl om, at en hensigtsmæssig anbringelse af det opgravede materiale kunne have en yderligere gunstig effekt, og derfor blev der løbende arbejdet med modeller over mulige vind- og regnforhold ved etablering af nye højdedrag eller sågar bjerge. Ekspertter fra mange videnskabelige discipliner diskuterede, hvordan det øvrige Sahara på optimal vis kunne nyde godt af samspillet mellem nyt hav og flyttet jord. Selve gravearbejdet skred frem med stormskridt og samtidig blev et lignende, men dog noget mindre projekt sat i værk i den store sandørken, der findes i det nordvestlige Australien.

Jordflytterne, som veteranerne i bevægelsen, der arbejdede for at få udbredt ideerne, der stammede fra lægmanden fra Amager, blev kaldt, kunne næsten ikke få armene ned. Årene fra 2033 og frem var som en lang og vidunderlig drøm, der var blevet til virkelighed, for dem. Havene steg fortsat, men løsningen var undervejs.

Der blev fortsat søgt efter lægmanden fra Amager, som blev anskuet som den ultimative jordflytter. Hans mystiske forsvinden blev til allemandseje, og der gik global sport i spekulationer om, hvad der mon var sket. Den lange historie om mennesker, der har skjult sig eller har været udsat for et eller andet i områder op til Mekong, var genstand for fornyet interesse. Anlægsprojekterne i storskala i Sahara og Australiens ørken understøttede på den måde et ganske solidt turistboom i navnlig Laos og Nordøstthailand.

I 2037 var det udpegede område i det indre Sahara allerede solidt udhulet og byggeriet af kanalen ud til Atlanterhavet gik i gang. Forventningerne var enorme, for på det tidspunkt var der absolut ingen tvivl om, at Quattara var en dundrende succes. Der var et blomstrende agerbrug på arealer, der tidligere lå ufrugtbare hen, og det var endda lykkedes at introducere dyr fra savannen langt sydligere. Giraffer og zebraer trivedes i Egypten for nok første gang siden den form for dyr blev tegnet af fortidsmennesker i Gilf El Kebir årtusinder tilbage.

I begyndelsen af 2040 blev der åbnet for vandet fra Atlanterhavet ind i Sahara, og det var mærkbart overalt i verden. I Stillehavet på øer, der bogstaveligt talt hang med røven i vandkorpen, blev presset pludselig lettet, og da der sidst i 2040 også blev åbnet til det nye hav inde i Australien, faldt havets niveau endnu en kende. I almindelig begejstring var der bred enighed om at, at det nye hav i Sahara skulle hedde "Anderslanterhavet" i en ultimativ officiel anerkendelse af lægmanden fra Amager, hvis fornavn var – eller er – Anders.

Der kan nemlig stadig ikke selv i dag, hvor disse linjer skrives, små ti år efter, at kanalen til Anderslanten blev åbnet, fastslås med sikkerhed, hvad der er blevet af lægmanden fra Amager. I hvert fald i princippet kan han være i live endnu, men det virker ikke ret sandsynligt i betragtning af de talløse forgæves undersøgelser af hans videre skæbne, som er blevet foretaget. Mekongs omgivelser er blevet finkæmmet uden resultat.

En kort overgang for ikke længe siden forlød det, at lægmanden fra Amager var lokaliseret i Laos, men det viste sig et være en anden dansk mand, der udgav sig for at være lægmanden fra Amager, og som lokkede godtroende kvinder, der opsøgte Anderslantens ophavsmand, til at servicere sig i et afsides område i Khammuan-provinsen. Det var en større mediehistorie og der var interviews med flere af de godtroende kvinder, som var ført bag lyset af en identitetstyt, der i de fleste tilfælde kunne have været deres bedstefar.

Anderslanten og også det nye hav i det nordvestlige Australien er allerede en succes. Algeriet vil gerne kobles på Anderslanten og har sat en udvidelse mod nord og nordøst af havet i værk. Kyster og strande langs det nye hav er nærmest paradisiske i skrivende stund, og der er et utal af muligheder. Det vælter op af jorden langs kysterne i den tidligere ørken og et stykke væk, omkring Saharas gamle bjergmassiver, vokser den dyrkbare jord eksplosivt. Når de planlagte udvidelser ind i Algeriet er færdige, forventes det at gøre hele den vestlige del af Sahara frodigt, og problemet med en stigende vandstand i verdenshavet ser ud til at være løst en gang for alle.

Anderslanten er en kendsgerning og måske, en dag inden så længe, er der livstegn fra lægmanden fra Amager. Den ægte, vel at mærke, og ikke en svindlertype, der under dække af at være verdenshavens redningsmand får godtroende kvinder til at servicere.